

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.22.452/2016/14.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin előadó bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

dr. Molnár Miklós Viktor ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

dr. Hatházi Vera ügyvéd

A per tárgya:

Megbízási díj

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 43.Pf.634.185/2016/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budai Központi Kerületi Bíróság 12.P.23.054/2015/11.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperes részére 250.000 (Kétszázötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 1.064.300 (Egymillió-hatvannégyezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az alperes mint megbízó és a felperes mint megbízott között 2012-ben és 2013. január 7-én létrejött keretmegállapodásban a felperes vállalta, hogy az alperes kommunikációs céljainak teljesülése érdekében különböző médiafelületeken történő megjelenési lehetőségeket kutat fel és közvetít, illetve vásárol a részére. A szerződésben rögzítették, hogy az egyes felületeken az egyes műsorokban milyen díj ellenében történik a megjelenítés.

- [2] A felperes tevékenységei ellenértékéről - a hosszú távú együttműködésre tekintettel - a szerződéshez képest alacsonyabb összegű díjbekérőket állított ki.
- [3] A peres felek között 2013 nyarán megromlott kapcsolatra tekintettel az alperes a továbbiakban már együttműködni nem kívánt a felperessel.
- [4] A felperes összesen 10.642.600 forintos megbízási díjkülönbözetről állított ki számlát, amit az alperes felszólítás ellenére nem teljesített.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperes kereseti kérelmében 10.642.600 forint és kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest megbízási díj jogcímén.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását amiatt kérte, mert a felperestől kereskedelmi kedvezményben részesült, így utóbb a díjkülönbözet nem követelhető.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest 10.642.600 forint és kamatai, valamint perköltség megfizetésére. Megállapította, hogy a felperes a szerződésmódosítására nem tett ajánlatot, a kiállított, egyes esetekben a szerződésben jelölt díjnál alacsonyabb összegű számlákból pedig önmagában nem lehet a megbízási szerződés módosítására következtetni. Ezért a szerződés szerinti díjak irányadóak, az alperes az általa nem teljesített díjkülönbözet megfizetésére köteles.
- [8] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest első- és másodfokú perköltség alperes részére történő megfizetésére. Rámutatott arra, hogy a felmerült bizonyítékokból következően a felperes gazdasági érdekeitől indítva, a felek közötti kapcsolat megerősítése és hosszabb távra történő biztosítása érdekében érvényesített a kikötött díjnál alacsonyabb összegeket. A kedvezményes összegű díjbekérők mögött kifejezetten felperesi akarat állt. Ezért az alacsonyabb összegű díjbekérők kiállítása és azok alperes részére történt megküldése hatályosult akaratnyilatkozatnak, az érintett ellenszolgáltatás mértékének módosítására irányuló szerződési nyilatkozatnak tekinthető. Ezt az ajánlatot az alperes azon ráutaló magatartásával, amely a díjbekérőnek megfelelő összegek teljesítésében állt, elfogadta, így a díjak tekintetében a felek közötti szerződés módosítására tekintettel a felperes keresete alaptalan.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [9] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és tartalmilag a kereseti kérelmének történő helyt adó határozat meghozatalát kérte. Az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 478. § (1) bekezdésének megsértését annyiban állította, hogy a 2012. év tekintetében a felek közötti szerződés teljesült, így az már a másodfokú bíróság gondolatmenete alapján semmilyen módon nem módosítható. Szerinte a Ptk. 240. § (1) bekezdését azért sérti a jogerős ítélet, mert a felperesi ügyvezető csak azért tüntetett fel alacsonyabb összegeket egy-egy díjbekérőn, mert „kedvezni szeretett volna az ügyfélnek” és ezzel a „jóttel” szerette volna továbbmélyíteni a szakmai kapcsolatot, előmozdítani egy újabb éves szerződés aláírását. Az ő magatartása mellett a másik félnek is kellett volna valamilyen módosítási hajlamot mutatnia, ellenkező esetben a Ptk. rendszere folytán valamely érvénytelenségi okra, vagy szerződés létre nem jöttére lehet következtetni. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 205. § (1) bekezdését, mert a csökkentett összegre létre sem jött a megállapodás, ha pedig létrejött, az a Ptk. 200. § (1) és (2) bekezdése, 201. § (1) és (2) bekezdése és 202. §-a alapján érvénytelen. E körben előadta, hogy ha létrejött az alacsonyabb összegű díjra vonatkozó megállapodás, akkor az akarathányban szenved, neki ugyanis erre nem volt szándéka, vagy éppen az alperest vezette

„rosszhiszemű” szándék, amely érvénytelen megállapodást eredményez.

- [10] A felperes felülvizsgálati kérelmében a Ptk. 211. § (1) bekezdésének megsértését arra figyelemmel állította, hogy a feleknek nem volt szerződésmódosításra irányuló szándéka, a díjbekérő ajánlatnak nem tekinthető. Hivatkozott arra is, hogy „a hétköznapi realitással” is ellentétes a jogerős döntés, az sérti a „Gt.” 3. § (1) bekezdést, gazdasági társaságot ugyanis nyilvánvalóan arra alapítanak, hogy az nyereséget, profitot hozzon.
- [11] A felperes felülvizsgálati kérelmében az 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdésének a megsértését is állította, a bizonyítékok nem összességében történt értékelése miatt.
- [12] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [13] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [14] A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.
- [15] A jogerős ítélet nem sérti a Ptk. 478. § (1) bekezdését, a felperes által az alperes részére megküldött díjbekérők megfizetése ugyanis megtörtént, a bíróság nem „utólagos” szerződésmódosítást állapított meg. Helyesen foglalt állást a másodfokú bíróság arról, hogy a felperes ügyvezetőjének perben tett következetes nyilatkozatiból (pl. 12.P.23.054/2015/11. számú jegyzőkönyv 4. oldal) következik, hogy a felperes a megbízási szerződésben rögzített díjtól eltérő, alacsonyabb összegű teljesítésre tudatosan, azzal a cézzal hívta fel az alperest, hogy a felek közötti gazdasági kapcsolatot a jövőre nézve biztosítsa, ennek érdekében kedvezményeket nyújtson. Ezt a - jognyilatkozatban is megnyilvánuló - tudatos felperesi magatartást a felülvizsgálati kérelemben tett azon felperesi előadás is alátámasztja, hogy ennek oka az volt, hogy kedvezni szeretett volna az ügyfélnek, és a kedvezményekkel szerette volna továbbmélyíteni a szakmai kapcsolatot, előmozdítani egy újabb éves szerződés aláírását (felülvizsgálati kérelem 3. oldal).
- [16] Helyesen következtetett a másodfokú bíróság arra, hogy a felek közötti szerződés díjra vonatkozó elemének módosítása (Ptk. 240. § (1) bekezdés) azzal az alperesi magatartással, hogy elfogadta a vele közölt alacsonyabb díjat és azt megfelelően teljesítette is, kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozat kifejezése történt meg [Ptk. 205. § (1) bekezdés, 216. § (1) bekezdés].
- [17] A megbízási díj díjkedvezménnyel történt számlázását és érvényesítését nem tiltják jogszabályok, ilyen megállapodás nem irányul jogszabályok megkerülésére és a szerződési szabadság [Ptk. 200. § (1) bekezdés] alapján - egyéb tényállási elemek felmerülése hiányában - az alacsonyabb díjazásban való megállapodás a jóerkölcsbe sem ütközik [Ptk. 200. § (2) bekezdés], és uzorás szerződést [Ptk. 202. §] sem valósít meg. A felperes által tudatosan alkalmazott díjkedvezmény nem sérti a megfelelő ellenszolgáltatás elvét [Ptk. 201. § (1) bekezdés], különösen olyan esetben, ha a díjkedvezmény nyújtásának kezdeményezője saját hosszú távú gazdasági érdekeinek megfelelően maga a felperes volt.
- [18] Okszerű és helyes következtetést vont le a bíróság a felperesi ügyvezető előadásából arra, hogy a csökkentett mértékű ellenszolgáltatás teljesítésére szóló felhívás (díjbekérő) alperes részére történt megküldésével a felperes tett ajánlatot [Ptk. 211. § (1) bekezdés] az alperes részére, ennek elfogadása pedig az ennek megfelelő teljesítéssel, azaz a felperesi ajánlat elfogadásával megtörtént. E nyilatkozat alakszerűséghez nincs kötve, az pedig hogy a felperes gazdasági érdekeinek megfelelő döntés volt a díjkedvezmény alkalmazása, a felperesi ügyvezető előadásából és a per egyéb adataiból is következtethető. Ezért fogalmilag nem sértheti a jogerős ítélet a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 3. § (1) bekezdését sem.
- [19] A bírói gyakorlatnak megfelelően pedig a bizonyítékok mérlegelésére vonatkozó szabály [Pp. 206. § (1) bekezdés] megsértése csak akkor állapítható meg, ha az ügy elbírálása szempontjából releváns tényállás feltáratlan maradt, a bíróság által megállapított tényállás iratellenes vagy okszerűtlen,

illetve logikai ellentmondást tartalmaz. Egyebekben a bizonyítékok felülmérlegelésére felülvizsgálati eljárásban - annak rendkívüli jogorvoslati jellege miatt - nem kerülhet sor [BH2012.179., BH2002.29.]. A másodfokú bíróság helyes tényállást állapított meg, iratellenes, okszerűtlen vagy logikai ellentmondást tartalmazó következtetés nélkül, a felmerült bizonyítékokat a maguk összességében értékelve helyesen vont le következtetést a kereseti kérelem alaptalanságára.

- [20] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [21] A Kúria a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte a felperest az alperes jogi képviselőjével kapcsolatosan felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [22] A Kúria a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről a felperes számára engedélyezett illetékfeljegyzési jogra tekintettel az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdésére figyelemmel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint 15. § (1) és (3) bekezdése alapján határozott.
- [23] A Kúria a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése folytán tárgyaláson kívül bírálta el.
- [24] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdésének e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. november 30.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró